

PRENUMERATA w całości
w Krakowie: miesięcznie
3 kor., kwartalnie kor. 6;
na jednorazowo wysła-
nie do domu dopłaca się
40 hal., za dwurazowo
60 hal.

Na prowincyi: miesięcznie
kor. 3 hal. 70, kwartalnie
kor. 6. W państwie nie-
mieckiem kwartalnie kor. 10; w innych państwach: kwartalnie kor. 12. Za dwu-
razowe wysyłanie dopłaca się 40 hal. MIESIĘCZNIE. Zmiana adresu: 40 hal.

nieopieczętowane nie podlegają opłacie pocztowej. — Rękopisów redakcja nie zwraca. Adres Red. Ul. św. Krzyża 1. 7 Adres tel. „Głos Narodu” Kraków. Telefon Nr. 19.

Osobna prenumerata na
wydanie poranne wynosi
miesięcznie w miejscu
z odnośnictwem do domu
1 koronę.

Numer poranny 4 h., wie-
czorny 10 hal. Listy pismi-
enne przesyłać na prenu-
meratę i inseraty, franco
do Administracji „Głos
Narodu”. — Prenumerata
oprócz upoważnionych a-
gencji przyjmuje każdy
urząd pocztowy w obrębie
monarchji i w państwie
niemieckiem. Reklamacje

GŁOS NARODU

Dziennik polityczny, założony w r. 1883 przez Józefa Regoza.

Redaktor naczelny: Dr. Antoni Beaupré.

KRONIKA.

KUPIJCIE TYLKO U CHRZEŚCIAN!

Kraków, dnia 13 lutego.

Restauracja Wawelu. Komitet powołany przez Wydział krajowy do odnowienia Wawelu, wczoraj popołudniu na Zamku obradował od godziny w pół do 4 do 8 wieczorem. Na posiedzeniu tem zapadły następujące uchwały: 1) Wykonanie restauracji i wymiany zepsutych ciosów co najmniej w ośmiu przeszłach arkadowego podwórza zamku na wszystkich trzech piętach. Rozbrane być mają mianowicie, po odpowiednim podstępowaniu dachu, słupy górnej galeryi, następnie słupy galeryi średniej i dolnej. Wstawianie nowych na miejsce zwie trzających lub pękniętych słupów, rozpocznie się od galeryi dolnej. Wszystkie słupy i części rzeźbione, jak kapitale i przepaski, choćby były uszkodzone, lecz technicznie wytrzymałe, nie niszczyć; będą na nowo użyte i jedynie do pionu i wagi ustawione.

2) Wykonanie projektu restauracji fasad i dachów, wraz z wykonaniem dwóch modeli restauracji, wraz z detalicznymi kosztorysami.

3) Przekopanie całego wewnętrznego podwórza aż do głębokości dawnego stałego terenu, o to ze względu na badania historyczne i przed historyczne.

4) Rozbranie kominów na całym zamku, z wyjątkiem tych, które prowadzą do zamieszkałych ubikacji, a to w celu poszukiwania za nieznanymi fragmentami architektonicznymi, które mogą zdecydować o kształtach pojedynczych szczytów przy odnowieniu zamku.

5) Dalej uchwalili komitet zalecić wydziałowi krajowemu, ażeby do krajowego komitetu dla odnowienia Wawelu powołał pp. architekta Talowskiego ze Lwowa, budowniczego inżyniera Pakiesa z Krakowa, artystę malarza prof. Jana Stanisławskiego i artystę rzeźbiarza Wacława Szymanowskiego.

6) Ze względu, że liczne zwiedzanie Zamku w dniach powszednich, z powodu prowadzonych robót na znacznej skali, utrudnia w wysokim stopniu postęp prac restauracyjnych, a nawet połączone być może z pewnym niebezpieczeństwem, wskutek czego zajdzie potrzeba ustanowienia ukwalifikowanych przewodników, uchwalili komitet zaproponować wydziałowi krajowemu, ażeby na przyszłość zwiedzanie Zamku dozwolone było tylko w każdą środę od godziny 1 do 4 popołudniu za opłatą po 1 koronie od osoby, oraz w niedziele i święta od godziny 9 do 12 w południe za opłatą po 20 hal. od osoby.

7) Komitet wyraził w końcu życzenie, ażeby — dla przekonania się i wyrażenia opinii o postępie dalszych robót — następne posiedzenie odbyło się w czwartę b. r.

Zamki osobiste. Namiestnik hr. A. Potocki odjechał wczoraj wieczorem z powrotem do Lwowa. Marszałek kraju hr. Badeni odjeżdża dziś wieczorem do Lwowa, a członek Wydziału kraj. dr. Wereszczyński odjechał dziś rano.

Rada miasta odbędzie posiedzenie we czwartek dnia 15 bm. o godzinie 5 po południu. Na porządku dziennym znajdują się: wnioski komisji gazowo-elektrycznej w sprawie etatu funkcjonariuszów elektrowni; — wniosek sekcji ekonomicznej i skarbowej w sprawie pokrycia premji asekuracyjnej teatru miejskiego; przyznanie kredytu na żywność aresztantów w aresztach miejskich; wybór 2 członków komisji teatralnej; wniosek komisji administracyjnej o zatwierdzenie wypracowanych przez administrację akcyzy zasad, których trzymać się należy przy wydzierżawieniu kasy targowej na miejskiej targowicy na bydło; — wniosek sekcji ekonomicznej w sprawie sprzedaży kawałka gruntu miej. Żeglikowskiemu; sprawo-

zдание komisji drożynianej z prowadzenia jatek miejskich.

Na posiedzeniu tajnem: wniosek prezydenta m. w sprawie nominacji inspektora weterynaryjnego w VIII. klasie rangi — oraz kilka spraw osobistych i przyjęcia do gminy.

Samobójstwo. Wczoraj pod wieczór na granicy Woli Justowskiej i Zwierzyńca, wystrzałem z rewolweru odebrał sobie życie słuchacz prawa Wilhelm Silbiger. Przy samobójcy znaleziono list do Findera w Podgórzu i bilet, na którym pisze że zniechęcony i niemając energii do wywalczenia sobie stanowiska, odbiera sobie życie.

Trzy zegarki znalezione złożono wczoraj w tutejszej dyrekcji policji. Jeden damski, kryty z kawałkiem dewizki złożył woźnica doręczarski; takż sam damski zegarek z krótką dewizką złożył p. Jan Tomaszewski; wreszcie ktoś bezimienny złożył zegarek męzki metalowy z krótkim łańcuszkiem.

Czwarta klasa wydziałowa

Od dłuższego już czasu odbywają się konferencje i posiedzenia komisji dyrektorów i nauczycieli szkół wydziałowych pod przewodnictwem pana Juliana Dobrzańskiego, inspektora szkół krakowskich. Chodzi o wprowadzenie klasy czwartej przy szkołach wydziałowych męskich tak zwanej klasy fakultatywnej, którą uchwalila ankietą zwołana w tej sprawie w roku 1903 do Wiednia przez ministra oświaty.

Jest to niejako przejście do oczekiwanej od dawna reorganizacji szkół wydziałowych, która o tyle postąpiła naprzód, że bez zmiany państwowej na mocy już istniejącej noweli z 2-go Maja 1883 r. można przy szkołach wydziałowych zakładać kursa, jeżeli wymagają tego warunki miejscowe. W innych krajach monarchji pozakładano już takie kursa, a ministerstwo nadało absolwentom tychże osobne prawa wstępu np. do szkół kadeckich, zakładów rolniczych, leśniczych i innych. Dlatego zaprowadzenie i u nas klasy czwartej wydziałowej uważać należy za zdobycz na polu szkolnictwa, tem więcej, że do szkół wydziałowych garnie się obecnie wiele młodzieży, zwłaszcza takiej, która nie ma zamiaru poświęcać się w przyszłości dalszemu studjum, lecz obrać chce kierunek praktyczny, co właśnie jest nietylko życzeniem, ale i potrzebą naszego kraju. Niestety jednak i w tym kierunku jesteśmy za konserwatywnymi. Zamiast chwycić w lot taką nowość w szkolnictwie, sami nieraz utrudniamy jej wprowadzenie. Toż i w debatach nauczycielstwa wydziałowego nie obszło się bez pesymistów, którzy woleliby raczej z klasy czwartej wydziałowej zrobić klasę dla samego tylko powtarzania i pogłębiania materiału z klas poprzednich, niż wprowadzić do niej rzeczy nowe, niezbędne wśród dzisiejszych warunków dla młodzieży, która niejedną zwalczyć musi trudność, by się dobić kawałka chleba. Dopiero po obszernej dyskusji i licznych wywodach zwłaszcza młodszych nauczycieli udało się spowodować uchwałę konferencji za wprowadzeniem języka francuskiego, natomiast sprzeciwiono się wprowadzeniu do tej klasy nauki stenografji polskiej, choć w zasadzie wszyscy uczestnicy uznali jej potrzebę i pożytek dla młodzieży, gdyż w wielu wypadkach umiejętność ta rozstrzyga o przyjęciu młodzieńca do tego lub owego zawodu. Szkoda również, że pominięto wprowadzenie, a raczej dalszy ciąg nauki rachunkowości kupieckiej, której początków udziela się choć tylko przygodnie w klasach niższych wydziałowych. Tu zaś możnaby naukę tę uzupełnić i zaokrąglić.

Uchwały konferencji mają jednak tylko znaczenie doradcze i są pierwszym dopiero kro-

kiem do zaprowadzenia klasy czwartej wydziałowej czyli rozszerzenia tej kategorii szkół.

Sprawa ta będzie jeszcze obszernie omawiana na Radzie miejskiej i w komisji szkolnej, gdzie niewątpliwie dozna gorącego poparcia, gdyż chodzi tu o dobro młodzieży przeważnie miejskiej, której należy dać wykształcenie odpowiednie do lokalnych warunków. Toż reprezentacja miasta nie zaakceptuje zapewne utar tego u nas zwyczaju zakładania szkół na próbę (gdyż i owa czwarta klasa wydziałowa, o której mowa, ma być tylko przy jednej szkole, na próbę), ale widząc wielkie korzyści dla młodzieży, założy klasy czwarte przy wszystkich szkołach wydziałowych męskich i rozszerzy plan nauki do takich rozmiarów, jakie konieczne są dla dobra naszej młodzieży.

L. S.

Rada państwa.

Wiedeń 13 lutego. Na wczorajszym posiedzeniu Izby pos. R o m a n e z u k i t o w. wnieśli do rządu interpelację w sprawie postępowania władz politycznych i sądowych w Galicji wschodniej wobec zgromadzeń wyborczych ruskich.

Pos. Pittaco, Hortis i tow. postawili wniosek nagły z powodu odebrania miastu Tryestowi spraw poruczonego zakresu działania. Wzywają oni rząd, aby natychmiast cofnął to rozporządzenie.

Następnie Izba przystąpiła do dyskusji nad wnioskiem nagłym p. Hofera i tow. w sprawie uroczystości, urządzonej we wiedeńskim Cursalonie na cześć słowiańskiego poety Stritara.

Pos. Hofer, uzasadniając nagłość, oświadczył, że Słowianie ciągle dążą do pozbawienia Wiednia charakteru niemieckiego.

Minister spraw wewnętrznych Byland-Reidt stwierdził, że według dochodzeń zachowanie się policji było zupełnie poprawne i obiektywne. Podobnych uroczystości, nie mających charakteru prowokacyjnego, rząd nigdy nie zakazuje i zakazać nie może.

Następnie przemawiał poseł Feriencic.

Pos. Brzeznowsky protestuje przeciw twierdzeniu Niemców, jakoby Praga była gnazdem rozbójników.

Pos. Schuhmayer zastrzega się przeciw nazywaniu listopadowej demonstracji socjalno-dem. demonstracją motłochu. Mówca stoi na stanowisku, że w stolicy państwa wszystkie narodowości są równouprawnione.

Pos. Weisskirchner protestuje przeciw twierdzeniu, jakoby gmina m. Wiednia a zwłaszcza burmistrz dr. Lueger nie czuł nad niemieckim charakterem Wiednia. Chrześc. soc. stronnictwo może sobie słusznie pocztywać za zasługę, że ustawowo zastrzegło niemiecki charakter Wiednia.

Po przemowie pos. Ploya i kilku faktycznych sprostowaniach nagłość odrzucono 97 gł. przeciw 25, poczem na wniosek pos. Sternberga posiedzenie zamknięto.

Prezydent proponuje jako pierwszy punkt porządku dziennego następnego, dzisiejszego posiedzenia, kontyngent, a jako drugi, przedłożenie w sprawie stowarzyszeń z ograniczoną poręką. Wniosek odmienny pos. Malika odrzucono.

Sprawa pos. Doboszyńskiego.

Wiedeń 13 lutego. (Tel. Wł.) Na wczorajszym posiedzeniu Koła polskiego pos. Doboszyński przedstawił swą sprawę i prosił o wybór komisji dla jej zbadania. Prośbę poparł hr. Dzieduszycki, poczem wybrano komisję, w skład której weszli: Abrahamowicz, Dulęba, Bebrzyński, Głabiński i Królikowski.

